

Orientering om status på ny visitationsramme for førtidspension

18/14774 *Åben Sag*

Sagsgang

EAU

Sagsfremstilling

Den 24. oktober 2018 præsenterede forvaltningen en analyse af praksis på førtidspensionsområdet for erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget. Det fremgik bl.a. af analysen, at sagsbehandlingen i mere end halvdelen af sagerne var fyldestgørende og afstemt i forhold til sagernes kompleksitet. Dog viste analysen også, at ca. en tredjedel af sagerne (30 pct.) savnede belysning og beskrivelse af betydningen af den foreliggende dokumentation i forhold til betingelserne for bevilling af førtidspension. På mødet vedtog erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget en ramme for visitation af sager om førtidspension, ligesom udvalget på baggrund af analysen bl.a. pegede på et styrket fokus på sagsbehandlingstider og manglende indsatser.

Kommunen træffer afgørelse om tilkendelse af førtidspension. Førtidspension kan tilkendes personer i alderen fra 40 år op til folkepensionsalderen, hvis arbejdsevnen er varigt nedsat i et sådant omfang, at den pågældende ikke vil være i stand til at forsørge sig selv ved et indtægtsgivende arbejde, herunder i et fleksjob. Personer i alderen fra 18 til 39 år kan ifølge lovgivningen på området tilkendes førtidspension, ”hvis det er dokumenteret eller det på grund af særlige forhold er helt åbenbart, at arbejdsevnen ikke kan forbedres ved deltagelse i relevante jobafklaringsforløb, ressourceforløb eller aktiverings-, revaliderings-, behandlingsmæssige eller andre foranstaltninger”.

Det er som udgangspunkt en betingelse for, at en sag kan overgå til behandling efter reglerne for førtidspension, at sagen har været forelagt kommunens rehabiliteringsteam. Rehabiliteringsteamet er et tværfagligt dialog- og koordineringsforum, som afgiver en indstilling i visse sygedagpengesager, jobafklaringsforløb, fleksjob, ressourceforløb, tilskud til selvstændigt erhvervsdrivende og førtidspension. Rehabiliteringsteamet kan således bl.a. indstille, at en sag skal overgå til behandling efter reglerne om førtidspension. I Norddjurs Kommune er det kommunens pensionsnævn, der træffer afgørelse om tilkendelse af førtidspension efter indstilling fra

rehabiliteringsteamet. Denne praksis er fastsat i lov, jf. kapitel 3 i bekendtgørelse af lov om social pension.

Udfordringer

Siden vedtagelsen af visitationsrammen og bl.a. som følge af ønsket om bedre oplysning af sagerne har førtidspensionsnævnet sendt et antal sager retur til rehabiliteringsteamet med ønsket om bedre oplysning eller revurdering. Det drejer sig om sager, hvor pensionsnævnet vurderer, at der ikke er oplysninger i sagen, der skaber grundlag for at bevilge førtidspension. I disse sager skal rehabiliteringsteamet revurdere sin indstilling og enten lave en ny indstilling eller fastholde indstillingen om førtidspension. Hvis indstillingen fastholdes, skal pensionsnævnet træffe afgørelse om, hvorvidt der kan tilkendes pension. Denne sagsgang er fastlagt i Lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen m.v. § 11, stk. 2.

I 2019 er 17 sager sendt retur til rehabiliteringsteamet. I 2020 er 11 sager (pr. 1. juli 2020) returneret. Et antal af de sager, hvor pensionsnævnet har fastholdt, at der ikke skulle gives førtidspension, er efterfølgende påklaget til Ankestyrelsen. Det drejer sig om 14 sager i 2019. Heraf er 10 sager stadfæstet af Ankestyrelsen, og 4 sager er fortsat under behandling i Ankestyrelsen. I 2020 er 5 sager påklaget til Ankestyrelsen; alle 5 sager afventer afgørelse.

Ankestyrelsen har således i alle sager påklaget i 2019, som Ankestyrelsen indtil nu har behandlet, fastholdt pensionsnævnets afgørelse om, at der ikke var grundlag for at bevilge førtidspension. Behandlingen af sagerne i ankeinstansen indikerer, at praksis i rehabiliteringsteamet endnu ikke er bragt i fuld overensstemmelse med visitationsrammen og det politiske ønske om sagernes oplysning eller loven i øvrigt.

Arbejdsmarkedsafdelingen har taget initiativ til opkvalificering af medarbejdere i arbejdsmarkedsafdelingen og ungeindsatsen. Der er tale om intern undervisning, der har fundet sted under corona-perioden, og som fortsat er i gang. Formålet med undervisningen er at undgå, at borgernes sager går frem og tilbage mellem rehabiliteringsteamet og pensionsnævnet.

På baggrund af, at der fortsat kommer indstillinger fra rehabiliteringsteamet, der både afvises af pensionsnævnet og ankemyndigheden, har afdelingen fundet det nødvendigt at styrke det

ledelsesmæssige fokus på arbejdet forud for indlevering af materiale til rehabiliteringsteamet. Herunder er kommunens revisionsfirma (BDO) blevet bedt om at vurdere kvaliteten af arbejdet med henblik på, at sagsbehandlingen i givet fald kan forbedres.

Det har været diskuteret, om pensionsnævnet kan træffe en afgørelse, der er i strid med indstillingen fra rehabiliteringsteamet. Nævnet er selvstændigt og består i Norddjurs af en jurist (sekretær for udvalget), en socialfaglig uddannet leder og en chef uden for arbejdsmarkedsområdet.

Forvaltningen anser det for ubestrideligt, at pensionsnævnet efter gældende ret alene er bundet ved loven og – inden for loven – politiske ønsker fx til visitationsrammen. Dette understøttes af lovgivers beskrivelse af processen ved uoverensstemmelse, samt at Ankestyrelsen træffer afgørelser, der giver pensionsnævnet medhold i sager, der går imod rehabiliteringsteamets indstilling.

Førtidspension har været behandlet i budgetanalysen ”Analyse af førtidspension og fleksjobordningen”. Analysen blev forelagt udvalget på møde 24. juni 2020 og er vedlagt som bilag. Det fremgår bl.a. af analysen, at:

- Tilgangen til førtidspension er stabiliseret. Andelen af arbejdsstyrken, som modtager førtidspension, ligger marginalt højere end gennemsnittet for klyngekommunerne.
- Antallet af borgere, som tilkendes førtidspension, har ligget stabilt fra 2018 til 2019.

Udviklingen i antallet af tilkendelser fra 2007 til og med 2019 ses af vedlagte bilag ”Tilgang til førtidspension 2007-2019”. Tabel og grafer viser tilgangen/antal nytilkendelser til førtidspension i perioden fordelt på under og over 40-årige borgere i Norddjurs Kommune sammenlignet med klynger og hele landet. Overordnet set viser tallene i bilaget, at den udvikling i tilgangen til førtidspension, som startede i Norddjurs Kommune fra 2016 og frem, nu er ved at ske i resten af landet. Dette ses ved, at antallet af tilkendte førtidspensioner nu er på 2013-niveau igen. I forhold til tilkendelser under 40 år har Norddjurs Kommune i flere år ligget over landsgennemsnittet og klyngen. Der ses dog et mindre fald i 2019, men Norddjurs ligger stadig højere i forhold til tilkendelser til unge.

I forbindelse med vedtagelsen af den nye visitationsramme returnerede pensionsnævnet i efteråret 2018 37 sager med henblik på revurdering hos rehabiliteringsteamet eller høring hos sagsbehandler. Udvalget er seneste orienteret om status på disse sager på møde 27. november 2019: Pr. 31. oktober 2019 var der i 27 af sagerne tildelt førtidspension; i 10 sager var borgerne på andre ydelser.

Pr. 1. juli 2020 er status for de 10 sager, at 1 borger er tildelt førtidspension, og 1 borger er fraflyttet kommunen. De øvrige borgere modtager andre ydelser:

	Ress.frl.yd else	Kontant- hjælp	Udd. Hjælp	Jobafklarings -forløb	Fra- flyttet	Førtids- pension	I alt
Status pr. 31.10.2019	4	3	2	1	0		10
Status pr. 01.07 2020	4	3	1	0	1	1	10

Kilde: Egne tal

Sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder

Ingen væsentlig sammenhæng til andre politikker/strategier og fagområder.

Økonomiske konsekvenser

Ingen økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Arbejdsmarkedschefen indstiller, at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning i Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget den 26-08-2020

Taget til efterretning.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget ønsker efter mødet at få tilsendt en status for 2019 og 2020 sagerne.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget ønsker fortsat at følge udviklingen på sagerne, som vandrer mellem rehabiliteringsteamet og pensionsnævnet.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget ønsker, at der er fokus på en fortsat styrkelse af dialogen mellem borgerrådgiver og arbejdsmarkedsafdelingen i forhold til de sager, der vandrer mellem rehabiliteringsteamet og pensionsnævnet.

Afbud:

Kasper Bjerregaard (V)

Bilag:

1 -	Åben	Analyse af førtidspension og fleksjobordningen august 2020	(119559/20)	(H)
2917417				
2 -	Åben	Tilgang til førtidspension 2007-2019	(116010/20)	(H)
2913203				